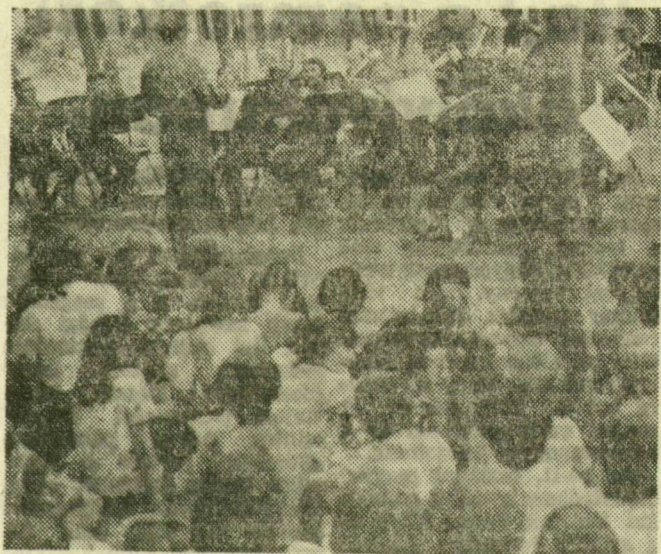

A körtöltésen túl, a Vasút utca mentén négy évvel ezelőtti úttörőtábor avattak. Azóta hagyomány, hogy nyaranta a szegedi munkásor-zenekar koncertet ad a tábor lakóinak. Felvételünk a tegnapi, csütörtöki délutáni nagy sikerű hangversenyen készült

Lúdas Matyi az utcán

Tegnap délután több száz összegyűlt Tarjánban, a víztorny melletti térségen a kisóvodásoktól iskolásokig a vásári komédiával egybekötött bábjátékra. Hamar játkvárost, bábosvárost varázsoltak az előkészített kartondobozokból, vagyis inkább vásárt a mézeskalácsosoknak, papucsosoknak, Matyi lúdai-nak és persze Döbrögi uram-nak. Tucatnyi pedagógus és óvónő irányításával folyt a vásárpépítő munka, sorra emelkedtek a meseárk sátrai. Fogott a papír, a lé, a ragasztó, a vidámság meg nőttön nőtt. Kialakultak a kapzsi földesúr többszöri megvertetésének színhelyei — tevékeny részesei voltak ennek a tarjáni gyerekek, a November 7. Művelődési Központ intézményeinek népművelői és még Gyarmathy Agnes, a szegedi színház díszlettervezője is.

A Lúdas Matyi bábjai Koós Ivánnak, a budapesti Bábszínház tervezőjének alapötlete szerint készültek. Részt vett a komédiában, mivel Szegeden tartózkodik, a sza-

badtéri játékok János vitéz bemutatójának jelmez- és díszlettervezőjeként. Bő teret hagyott a gyerekek ötleteinek, az előkészített kartonokból, lécekből, textilhulladékból mindenki olyan szereplőket formált a bábeldadáshoz, amilyenek éppen látni szeretne volna őket. Születtek itt szebbnél szebb lúdak, hajdúk, Matyik és Döbrögik — mert erre sarkallt a később rendezett bábszépségsverseny.

A délután hátralevő részében újra és újra bemutatták a Lúdas Matyit, váltott gyerekrekrésztvevőkkel, más-más bábokkal. Napestig tartott a derűs mulatság.

Hogy mi kellett hozzá? A November 7. Művelődési Központ kezdeményezése és szervező munkája, Koós Iván közreműködése. Örömmel segítettek ebben még sokan, például jó néhány szegedi üzem textilhulladékkal, papírdobozokkal is.

Örültek, jól szórakoztak a gyerekek.

B. P.

Döbrögi uram és hajdúi

Koós Iván „gyűrűben”

SZEGEDI ÜNNEPI HETEK

Az Állami Népi Együttes műsora. Bemutató a Dóm téren, ma este 8 órakor.

Szép könyv '77. Kiállítás az MTE SZ Technika Házában, naponta 10—18 óra között.

A 19. Szegedi Nyári Tárlat a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában, naponta 10—19 óra között.

Medgyessy Ferenc-émlékiállítás a November 7. Művelődési Központban, megtekinthető naponta 10—18 óra között.

Kiss Roóz Ilona keramikusművész kiállítása a Juhász Gyula Művelődési Központban, mindennap 10—18 óra között.

Váró Márton szobrászművész kiállítása a Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában, naponta 10—18 óra között.

A Víz előtti Szeged, a Somogyi-könyvtár kiállítása, naponta 10—18 óra között.

A Szegedi Szabadtéri Játékok húsz éve. Kiállítás a Móra Ferenc Múzeum dísztermében, valamint a múzeum állandó kiállításai.

Ember és olaj címmel Horváth Dezső és Gyenes Kálmán fotókiállítása, az Ady Endre Művelődési Házban, naponta 10—12 és 18—22 óra között.

Műveltség és közművelődés

Befejeződött a nyári egyetem

Az idei művelődéseméleti nyári egyetemnek — a tematika logikái rendjében — az elejére kíváncsi voltunk a tegnapi záróelőadás. Dr. Köpeczi Béla akadémikus, az MTA főtárhelyettese ugyanis a korszerű szocialista műveltség tartalmának és a közművelődésnek bonyolult összefüggésrendszerét világította meg. A közművelődés didaktikáját és módszertanát, mint központi témát „körüljáró” előadások élére nyilvánvalóan pusztá „technikai okok” miatt nem kerülhetett az odaillo referátum.

Dr. Köpeczi Béla a kultúra e két „jelzőjének” — korszerű és szocialista — jelentéstartalmát világította meg előadása első részében. Az 1976-os akadémiai állásfoglalás, „a távlati műveltség terve” alapján ismertette a korszerű aipműveltség tartalmát. A nyári egyetem hallgatóinak általános tájékozottságát elősegítő, az ismereteik rendszerezéséhez támogatást nyújtó előadás harmadik részében a népművelői gyakorlatban hasznos témával foglalkozott: mi a közművelődés sajátos szerepe a korszerű szocialista műveltség terjesztésében? A közművelődés feladatai közé sorolta a folyamatos művelődés lehetőségének biztosítását; rámutatott, a közművelődésnek segítséget kell adnia a változtatásra képes, nyitott ember formálásához; nem egyszerűen ismereteket nyújtani, hanem magatartást, életszemléletet alakítani. Nem közömbös, milyen életkorban teremthetők meg a közművelődés különféle formáihoz és módszereihez való viszonyunk. Iskoláskorban kell kezdeni, a legfogékonyabb korban, amikor példát, életrészt, „miért élek?” kérdésre választ keresnek a fiatalok. További közművelődési feladat a munka- és szabad idő összekapcsolása, a társadalmi és egyéni érdekek összehangolása. E legfontosabb funkciók figyelembevételével lehet meghatározni, hogy a különféle művelődési területeken milyen természetű és mértékű feladatok „jutnak” a közművelődésnek. Dr. Köpeczi Béla részletezte ezeket a feladatokat a nyelvi és kommunikációs műveltség, a matematikai és természettudományos, a történelmi-társadalmi-politikai, az esztétikai, a szomatikus és technikai műveltség terén. Hangsúlyozta: legáltalánosabb célunk eléréséhez — az ember otthon érezze magát a világban — nélkülözhetetlen, hogy a művelődés révén, eszközeivel és módszereivel formálódjon az egyén, alakuljon viszonya a

közösséghez, meg tudja teremteni mindebből pillanatnyi harmóniáját. Ha válszolni tudunk a nagy kérdésre: miért élünk? — eszerint tudjuk meghatározni közművelődési céljaink rendszerét. A célok ismeretében szükséges áttekinteni a rendelkezésre álló intézményhálozatot — és megfelelően alakítani.

Ha ez a záróelőadás nyilvánult „öszönző utópia” hatni fog a hallgatóság, a gyakorló népművelők és az irányítók körében, reményeink szerint: igen — az idei kurzus máris nem tekinthető haszon nélkül valónak. A tíz nap alatt elhangzott érdekes előadások, a témákat praktikus megközelítéssel viták anyagát ismét megjelentetik, a kiadványt azok a közművelődési szakemberek is forgathatják majd, akik nem ülhetek a hallgatók között.

A hetedik művelődéseméleti nyári egyetem dr. Vecskő József egyetemi docensnek, a nyári egyetem igazgatójának zárásával fejeződött be tegnap déln.

S. E.

Ma: bemutató

A népi együttes „szegedi ünnepei”

Versenyfutás az idővel: tegnap délelőtt érkeztek az együttes tagjai, délután rendelkezőpróba, hangosítás, világítás — este főpróba: Ma: bemutató. A műsor az első pillantásra is ünnepi jellegű, jubileumi emelkedettségről, összegző szándékról árulkodik. Létei Dezső, az állami népi együttes művészeti vezetője, a mai premier rendező-koreográfusa — a megérkezés utáni és a főpróba előtti szabad percekben — a következő szavakkal igazolta a műsorlapra pillantó első impresszióit:

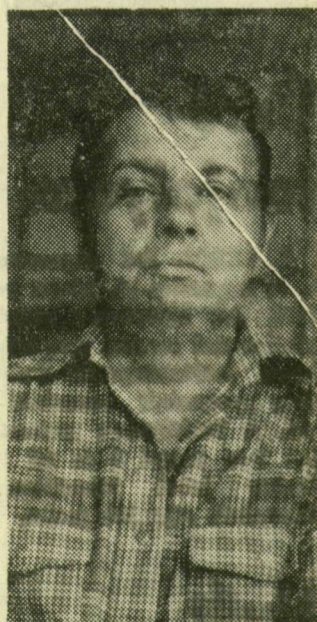
— Azt volt a célunk a mostani program összeállításakor, hogy Magyarország népzenejének, néptáncának keresztmetszetét adjuk. Természetesen nem akármilyen metszetet; becses, színpadra érlelt kompozíciókról van szó, amelyek méltók ehhez a kettős jubileumhoz, a szabadtérihez, illetve benne a mi évfordulónkhoz, tizedik itteni bemutatónkhoz.

— Ön itt volt az első is, 1959-ben. Kérem, jellemezze ezt a kapcsolatot: szegedi szabadtéri — népi együttes!

— A szegedi napok — hadd mondjam hajdani műsorunk címevel — a mi „jeles napjaink”, ünnepeink. Az együttesnek úgyszólván tartópillére a szabadtéri, a létbiztonság érzetét erősítő, hiszen itt kétféleképpen három-három előadásban telt házak előtt szerepelni: igazán jelentékeny dolog. Amikor megérkezünk az állomásra, és meglátjuk a dóm két tornyát — mintha hazaérnénk, ünnepelni. És mert mégsem minden évben jövünk, haza is, de azért vendégségbe is, talán jobban érzékeljük a szegedi nyár változását-fejlődését, mint az itteniek. A szülő is kevésbé látja, hogy nő a gyerek, de a rokon, aki két-három évenként betoppan, alig ismer a fiúra.

— Japánban jártak, aztán Olaszországban. Szeged utáni terveik?

— Az év végén mutatjuk be új műsorunkat, a címe: Életfa. Nehéz még beszélni róla; a koreográfiák, az egész összeállítás mindenestire azaz a céllal született, hogy rámutassunk a folklór és a mai élet kapcsolataira. A

Létei Dezső

népzene és a néptánc ma is élő, ható elemek keresztképe, funkciójában, kifejezési eszközjellegében szeretnénk felmutatni; nem a kuriózumot, hanem a mi életünkbe is beépült, évezredek formálta értékeket.

*

Az állami népi együttes ma esti bemutatójának rendező koreográfusa: Létei Dezső. A zenekart Daróci-Bárdos Tamás, az énekkart Pászti Miklós vezeti, Berki László a vezető primás. A kétrészes műsorhoz Székely László tervezte a díszleteket.

Az összeállításban két klasszikus darab szerepel a Kodály-életműből: a Mátrai képek, valamint a Kállai kettős, amelyet az együttesnek írt a szerző. Először látja a szegedi közönség a Négy erdélyi férfitánc című Rábai-kompozíciót, a Lőrinc révi pontozót, Létei Dezső koreográfiáját; ugyancsak az ő kompozíciója a Kanalas cigánytánc, amelynek ma lesz az ősbemutatója. A klasszikusnak számító Rábai művekkel, valamint ének-és zenekari számokkal teljes műsort az Enyém a menyasszony című hegyközi lakodalmas zárja.

Sulyok Erzsébet

Húszéves a szabadtéri

1972

Maria Chiara (Desdemona) és Gianluigi Colmagro (Jago) nevét.

A Cigánybárót Szalatsy István vezényelte, Félix László rendezte, s a prózabemutató újabb Shakespeare-drámával bővítette a játékok repertoárját, a Rómeó és Júliával. Vámos László rendező, mérész húzással, főiskolai növendékeire bízta a címszerepeket: Kalocsay Miklósról és Kútölggyi Erzsébetre, akik később is igazolták a rendező bizalmát, színházművészetük ígéretes tehetségei. Eljött Szegedre 1972-ben a világhírű lengyel Slask. A Szilésia nevű viselő népi együttes rendező-koreográfusa, Elwira Kaminska, valamennyiünk meglepetésére elmondta, járt már a dóm színpadon 1938-ban, a krakkói egyetem lengyel-magyar együttesével, ariát énekelt a Halkából, táncolt, s látta a Hány Jánost meg a Turandotot.

Verdi Othelloja volt a szabadtéri nagy érdeklődéssel várt operabemutatója, hiszen a bolognai társulatot láttuk vendégül. Fregni-Koki díszlettervező érdekes óarany színkombinációkban teremtett harmóniát a Dóm téri környezettel. Ino Savini két szereposztást is dirigált, s az elsőben hallottuk a kitűnő Tito del Bianco Othellóját: a rokonszenves tenorista újabban a pármái Verdi Fesztiváltársaság főtáncára, s most keresi a kapcsolatokat Szegeddel ismét, hiszen a miénkhez hasonló nyári játékokat terveznek a pármái rekordnevezéssel avatták föl

A szabadtéri játékokat Erkel Hunyadi Lászlójával nyitották, miután a Marx téren rekordnevezéssel avatták föl